

Ο ορισμός του $SL_2(\mathbb{Z})/\{\pm 1\}$, μέσω του Serre

N. Λυγερός

Έστω H το άνω ημιεπίπεδο των μιγαδικών αριθμών. Έστω $SL_2(\mathbb{R})$ η ομάδα των πινάκων

$\begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix}$, με πραγματικούς συντελεστές, τέτοιοι ώστε $ad-bc=1$. Ορίζουμε την δράση του

$SL_2(\mathbb{R})$ πάνω στο $\bar{\mathbb{C}} = \mathbb{C} \cup \{\infty\}$ με τον εξής τρόπο:

εάν $g = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix}$ είναι στοιχείο του $SL_2(\mathbb{R})$ και $z \in \bar{\mathbb{C}}$ τότε γράφουμε:

$$gz = \frac{az+b}{cz+d}$$

Καθώς $\text{Im}(gz) = \frac{\text{Im}(z)}{|cz+d|^2}$, το H παραμένει σταθερό μέσω της δράσης του $SL_2(\mathbb{R})$.

Ενώ το στοιχείο $-1 = \begin{pmatrix} -1 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix}$ του $SL_2(\mathbb{R})$ δρα τετριμμένα στο H .

Έτσι δικαιούμαστε να θεωρήσουμε ότι είναι η ομάδα $PSL_2(\mathbb{R}) = SL_2/\{\pm 1\}$ που δρα, το οποίο είναι μάλιστα η ομάδα όλων των αναλυτικών αυτομορφισμών του H .

Έστω $SL_2(\mathbb{Z})$ η υποομάδα του $SL_2(\mathbb{R})$, η οποία αποτελείται από πίνακες με ακέραιους συντελεστές. Είναι η διακριτή υποομάδα του $SL_2(\mathbb{R})$

Ορισμός: Η ομάδα $G=SL_2(\mathbb{Z})/\{\pm 1\}$ είναι η εικόνα της ομάδας $SL_2(\mathbb{Z})$ στο $PSL_2(\mathbb{R})$.

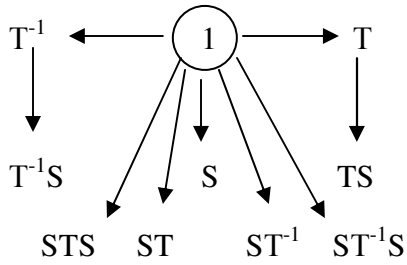
Έστω τα στοιχεία του G , $S = \begin{pmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}$ και $T = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$, έχουμε:

$$Sz = -\frac{1}{z}, S^2 = 1, Tz = z+1, (ST)^3 = 1.$$

Έστω Δ το υποσύνολο του $H : z \in \mathbb{C} / |z| \geq 1$ και $|\text{Re}(z)| \leq \frac{1}{2}$.

Το σύνολο Δ είναι το θεμελιακό πεδίο για τη δράση του G πάνω στο H .

Στην εικόνα βλέπουμε τους μετασχηματισμούς του Δ μέσω των στοιχείων

$\{1, T, TS, ST^{-1}S, ST^{-1}, S, ST, STS, T^{-1}S, T^{-1}\}$

Θεώρημα 1: 1) $\forall z \in H, \exists g \in G / gz \in \Delta$

2) Εάν $z \neq z'$ με z και z' στο Δ , ισοδύναμα modulo G . Τότε έχουμε,

$$\text{Είτε } \operatorname{Re}(z) = \pm \frac{1}{2} \text{ και } z = z' \pm 1,$$

$$\text{Είτε } |z| = 1 \text{ και } z' = -\frac{1}{z}$$

3) Έστω $z \in \Delta$ και $I(z) = \{g / g \in G, gz = z\}$

ο σταθεροποιητής του z στο G : Έχουμε $I(z) = \{1\}$

εκτός από τις τρεις περιπτώσεις:

- $z = i, I(z)$ είναι η ομάδα τάξης 2 που παράγει η S ,
- $z = \rho = e^{2i\pi/3}, I(z)$ είναι η ομάδα τάξης 3 που παράγει η ST
- $z = -\bar{\rho} = e^{i\pi/3}, I(z)$ είναι η ομάδα τάξης 3 που παράγει η TS .

Θεώρημα 2: Η ομάδα G παράγεται από S και T .

